

Seat No. FC-I

Duration:- 2½ Hr.

116061223

Marks:- 75

54B A - 25

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) प्रत्येक प्रश्न १५ गुणाचा आहे.

- प्र १अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. (कोणतेही ८)
- १) पहिली भारतीय जनगणना _____ या वर्षी झाली.
(१८७४, १८७२, १८८५)
  - २) भारतीय राज्यघटना _____ या वर्षी अंमलात आली.
(२६जानेवारी, १९५०, २६ जानेवारी, १९४७, २६जानेवारी १९५१)
  - ३) _____ या कलमान्वये अस्पृश्यता नष्ट करण्यात आली.
(कलम १५, कलम १४, कलम १७)
  - ४) भारतीय संघाच्या सर्वोच्च कायदे मंडळाला _____ म्हणुन संबोधले जाते.
(संसद, विधानसभा, लोकसभा)
  - ५) भारतातील बहुतेक राज्ये हि _____ या आधारावर निर्मिती झाली आहे.
(वंश, धर्म, भाषा)
  - ६) _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली भारत सरकारने प्रथम अधिकृत भाषा आयोग नेमला.
(बी.जी.खैर, एस.स्वामिनाथन, पंडित नेहरू).
  - ७) _____ या प्रथेला विरोध करण्यासाठी राजाराममोहन रॅय यांनी चळवळ उभारली होती.
(सती, हुंडा, बालविवाह)
  - ८) नागरी हक्क संरक्षण कायदा _____ या वर्षी जाहीर झाला.
(१९७९, १९७५, १९७६)
  - ९) भारताचा भू-भाग जगाच्या क्षेत्रफळाच्या केवळ _____ इतका झाला.
(२.४, २.१, २.२)
  - १०) बालविवाह प्रतिबंधक कायदा _____ या वर्षी करण्यात आला.
(१९२८, १९२९, १९३०)
- प्र. ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा. (कोणतेही ७)
- १) गणनक्रियेसाठी अबेकस हे पहिले यंत्र होते.
  - २) भारतात सर्वाधीक साक्षरता असलेले राज्य केरळ आहे.
  - ३) बंधुता म्हणजेच बंधुभावाची भावना होय.
  - ४) अंधत्व हा अपेगत्त्वाचा प्रकार नाही.
  - ५) भारत देश १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी स्वतंत्र झाला.
  - ६) तंबाखु मध्ये 'निकोटीन' हा विषारी घटक असतो.

CO1,2-U/R ०८गुण

CO1,2-R/U ०७गुण

- ७) एच.आय.ही हा मानवी 'रोगप्रतिकारक शक्ती' कमी करणारा रोग आहे.
- ८) भारतात सर्वाधिक साक्षरता असलेले राज्य गोवा आहे.
- ९) कामाच्यां ठिकाणी लैंगिक छळ हा महिलेवरील सामाजिक हिंसाचाराचा प्रकार आहे.
- १०) भारतीय राज्यघटनेने २२ मुख्य भाषा मान्य केलेल्या आहेत.
- प्र २अ) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

किंवा

CO1-U १५गुण

- ब) आधुनिक भारतातील जातिव्यवस्थेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा ?
- प्र ३अ) अपंगत्व म्हणजे काय ?हे सांगुन त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा?
- किंवा
- ब) भारतीय समाजातील स्त्रियांच्या समस्या सविस्तर स्पष्ट करा?
- प्र ४अ) गट म्हणजे काय?हे सांगुन गटांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा?
- किंवा
- ब) भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
- प्र५अ) अंमली पदार्थाचे व्यसन लागण्याची करणे व लक्षणे सविस्तर स्पष्ट करा?

CO1-U १५गुण

CO1-U १५गुण

CO2-U १५गुण

CO1-U १५गुण

CO2-U १५गुण

किंवा

१५गुण

- ब) टिपा लिहा .(कोणत्याही ३)
- १) भारतीय नागरिकांचे मुलभूत हक्क.
- २) भारतातील बालमजुरीची करणे.
- ३) ग्रामीण समाज.
- ४) भारतीय राजकीय पद्धतीची वैशिष्ट्ये.
- ५) महिला अत्याचार विरुद्ध उपाययोजना.

CO1-U

CO2-R

CO1-U

CO1-U

CO2-U

Seat No. _____

116061223

MARKS:- 75

DURATION: - 2½ hrs

Note: - (1) All questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

(3) Figures to the right indicates full marks

CO1,2-U/R 8M

Q.1 a) Fill in the Following Blanks :- (Any 8)

- 1) The first Indian census was conducted in the year _____
(1874, 1872, 1885)
- 2) Constitution of India _____ came into force this year
(26 Jan 1950, 26 Jan 1947, 26 Jan 1951)
- 3) Untouchability was abolished under _____
(15, 14, 17)
- 4) The supreme legislature tater of the union of India is referred to as the _____
(Parliament, Legislative assembly, Loksabha)
- 5) Most states in India are formed on the basis of _____
(Bash, Religion, Language)
- 6) The government of India appointed the first official language commission under the chairmanship of _____
(B.G.Khair, S.Swaminathan, Pandit Nehru)
- 7) A movement was started by Raja ram Mohan Roy to oppose the practice of _____
(Sati, Dowry, Child Marriage)
- 8) The civil rights protection act _____ was promulgated in this year
(1974, 1975, 1976)
- 9) India's land area is only _____ of the world's area
(2.4, 2.1, 2.2)
- 10) Child marriage prevention act _____ was passed in this year
(1928, 1929, 1930)

Q.1 b) State whether the following statements are true or false (Any 7)

CO1,2-U/R 7M

- 1) Abacus was the first machine for calculating
- 2) Kerala is the most literate state in India
- 3) Fraternity means feeling of brotherhood
- 4) Blindness is not a form of disability
- 5) India became independent on August 15, 1947.
- 6) Nicotine is a poisonous substance in tobacco.
- 7) HIV is a disease that suppresses the human immune system
- 8) Goa is the most literate state in India
- 9) Sexual harassment at workplace is a form of social violence against women.
- 10) The constitution of India recognizes 22 main languages

CO1-U 15M

Q.2 a) Explain the characteristics of Indian culture?

OR

b) Explain the factors influencing caste system in modern India?

CO1-R 15M

Q.3 a) Explain in detail what is disability and its types?	CO1-U	15M
OR		
b) Explain the problems of women in Indian society in detail?	CO1-U	15M
Q.4 a) Explain different types of group by stating What is a group?		
OR		
b) Explain the salient features of Indian constitution?	CO1-U	15M
Q.5 a) Explain in detail the causes and symptoms of drug addiction?		
OR		
b) Short Notes :- (Any 3)		15M
1) Fundamental rights of Indian citizens	CO1-U	
2) Causes of child labour in India	CO2-R	
3) Rural Society	CO1-U	
4) Characteristics of Indian political system	CO1-U	
5) Measures against violence against women	CO2-U	